

Lubań

Brzoza i Szarotka - zginęli na Szczycie Lubania (WIDEO)

2025-09-26 13:00:51

Obelisk upamiętniający dwóch partyzantów zabitych w czasie okupacji przez Niemców uroczystie odsłonięty na szczycie Lubania.

Tragedia rozegrała się dokładnie 25 września 1944 roku w budynku na samym wierzchołku Lubania. W działającym tam wówczas schronisku, często zatrzymywali się początkowo partyzanci Związku Walki Zbrojnej, a później żołnierze Armii Krajowej. Nic dziwnego, skoro dzierżawcą obiektu był kpt. Ernest Durkalec „Sław” nominowany na zastępcę inspektora Inspektoratu AK Nowy Sącz. Także żona gospodarza schroniska Helena Durkalec „Sława” i ich jedyny syn, pchor. Bolesław Durkalec „Sławek”, byli zaangażowani w niepodległościową partyzantkę.

Niemcy postanowili rozprawić się z partyzantami i zlikwidować schronisko. Pojawili się na Lubaniu wczesnym rankiem 25 września. Próbowali dostać się do środka ale nie zostali wpuszczeni. Zgromadzeni w budynku żołnierze AK podejmowali desperacką próbę ucieczki. Pierwszy przez okno wyskoczył Franciszek Ciesielka „Karo” i zdołał dobiec do pobliskiego lasu. Jako drugi schronisko opuścił Aleksander Krzystyniak „Szarotka”. Niestety - dosięgnęły go niemieckie kule. Próbę ucieczki podjęli także Eugeniusz Czeremski „Cis” i Eugeniusz Giełdzyński „Kosa”. Obaj ocalili życie. Szczęścia nie miał Ignacy Gorczewski „Brzoza”. On również zginął od niemieckiej kuli.

Pozostałe w budynku osoby nie próbowały uciekać. Zostały aresztowane i poprowadzone w stronę Czorsztyna. Niemcy spalili też schronisko. Pozostawione w górach ciała zamordowanych zostały zwiezione do Ochotnicy Dolnej i tam pochowane na cmentarzu.

Te dramatyczne wydarzenia upamiętnia obelisk dedykowany poległym: Ignacemu Gorczewskiemu „Brzozie” oraz Aleksandrowi Krzystyniakowi „Szarotce” - żołnierzom 1. Pułku Strzelców Podhalańskich Armii Krajowej.

W czwartek, na szczycie Lubania odbyła się uroczystość odsłonięcia i poświęcenia pomnika wzniesionego dzięki staraniom: Nadleśnictwo Krościenko, Muzeum Armii Krajowej w Krakowie, Oddziału IPN w Krakowie, Gminy Czorsztyn, Gminy Ochotnica Dolna, Gminy Krościenko nad Dunajcem.

Na miejscu stawili się przedstawiciele Lasów Państwowych, samorządowcy z trzech gmin, przedstawiciele środowisk kombatanckich i żołnierze WOT a także młodzież z okolicznych szkół.
mk

<https://24tp.pl/n/133838>